„Digipädevus on suutlikkus lahendada ettetulevaid probleeme digitehnoloogia abil“

DIGIPÄDEVUSE UURING KUUSALU KESKKOOLI TÖÖTAJATELE mais, 2022

Viive Abel
Kuusalu Keskkool
haridustehnoloog

2022

SISUKORD

SISSEJUHATUS....4
ÜLDANDMED....5
ÜLDISED TULEMUSED....6
I KUTSEALANE ARENG JA KAASATUS....8
1. Kasutan veebipõhiseid keskkondi suhtlemiseks õppijate, kolleegidega ning vajadusel vanematega. 8
2. Kasutan digitehnoloogiat kolleegidega kogemuste vahetamiseks ning õpetamispraktika uuendamiseks. 8
3. Reflekteerin digitehnoloogia mõtestatud rakendamist õppetegevuses (nt ajaveebis, sotsiaalmeedias, kooli kodulehel vm).....9
4. Kasutan kutsealaseks enesetäiendamiseks digitaalseid allikaid ja digiõppevara või osalen veebipõhistes professionaalsetes õpikogukondades.....9
II DIGIÕPPEVARA VALIMINE JA LOOMINE....10
1. Arvestan digiõppevara valimisel ja kasutamisel õppe-eesmärkide, õppemeetodite ja õppijatega. .10
2. Loon ja/või kasutan digiõppevara, arvestades intellektuaalomandi kaitse põhimõtteid.....10
3. Süstematiseerin ja jagan digiõppevara õppijate, kolleegide ning vajadusel vanematega. 11
4. Kaitsen tundlikke isikuandmeid ja järgin privaatsuse põhimõtteid.....11
III ÕPETAMINE JA ÕPPIMINE....12
1. Kasutan digitehnoloogiat ja digiõppevara õppimise tõhustamiseks ja õppijate kaasatuse suurendamiseks. 12
2. Kasutan digitehnoloogiat, et toetada erinevate vajaduste ja võimetega õppijaid.....12
3. Annan õppijatele ülesandeid koostöös õppimiseks, milles nad kasutavad digitehnoloogiat ja tagasisidestavad üksteist. 13
4. Kasutan digitehnoloogiat ennastjuhtiva õppija toetamiseks, et võimaldada õppijatel planeerida, jälgida ja reflekteerida oma õppimist. 13
IV HINDAMINE....14
1. Valin ja kasutan sobilikku digitehnoloogiat (nt. hindamismudelid, Eksamite Infosüsteem, Kahoot) kujundaval ja kokkuvõtval hindamisel. 14
2. Kogun, analüüsin ja tõlgendan digitaalseid tõendusmaterjale ja andmeid õppija õppimise kohta. .14
3. Kasutan digitehnoloogiat (nt. Opiq, eKool, Teams) õppijatele ja vajadusel nende vanematele sihipärase ja õigeaegse tagasiside andmiseks. 15
4. Kasutan digitaalseid andmeid ja õpianalüütikat õppetöö kavandamisel. 15
V ÕPPIJATE VÕIMESTAMINE....16
1. Kasutan digitehnoloogiat õppijate, sh erivajadustega õppijate toetamiseks, arvestades õppija taustast ning füüsilisest või vaimsest võimekusest tulenevat eripära. 16
2. Kasutan digitehnoloogiat õppe diferentseerimisel ja individualiseerimisel. 16
3. Toetan digitehnoloogia abil õppijate üldpädevuste kujundamist lõimituna oma õppeainesse.....17
VI ÕPPIJATE DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE....18

1. Juhendan õppijaid digivahendite abil infot otsima, hindama ja salvestama. 18

2. Juhendan õppijaid valima ja kasutama sobivaid digivahendeid suhtlemiseks ja meeskonnatööks. . 18

3. Juhendan õppijaid järgima digisuhtluses kokkulepitud käitumisnorme ja häid tavasid ning haldama oma digitaalset identiteeti. 19

4. Juhendan õppijaid looma ja muutma digisisu, järgides intellektuaalomandi põhimõtteid. 19

5. Juhendan õppijaid kasutama digitehnoloogiat turvaliselt ja vastutustundlikult (sh kaitsma enda ja teiste privaatsust ning teadvustama mõju tervisele ja keskkonnale). 20

6. Juhendan õppijate probleemilahendust digitehnoloogia rakendamisel. 20

Võrdlus 2019. aastal tehtud uuringuga 21

SISSEJUHATUS

Digipädevuse uuring viidi läbi Kuusalu Keskkooli töötajate seas 2. – 13. mail 2022 veebipõhise küsimustikuna MS Formsi keskkonnas.

Mõiste „digipädevus“ all mõistame suutlikkust lahendada (õppe)töös ettetulevaid probleeme digitehnoloogia abil (https://digipadevus.ee/).

Küsimustik põhines Euroopa Komisjoni haridustöötajate raamistikul DigCompEdu, mille on Eesti jaoks kohandanud Haridus- ja Noorteameti koolituskeskuse eksperdid.

Selle raamistiku kohaselt jaguneb õpetaja **digipädevusmudel** kuueks rakendusvaldkonnaks (https://digipadevus.ee/opetaja-digipadevusmudel):

(1) kutsealane areng ja kaasatus;
(2) digiõppevara;
(3) õpetamine ja õppimine;
(4) hindamine;
(5) õppijate võimestamine;
(6) õppijate digipädevuse arendamine.

Küsimustik koosnes enesehindamise väidetest, millele sai vastata etteantud skaala alusel.

Iga valdkonna all oli 3 – 6 väidet, kokku koosnes küsitlus 25 väitest. Õpetajad hindasid oma digipädevust, valides iga väite vastuseks antud skaala alusel:

0 – Mul puudub sellega kokkupuude.
1 – Alustaja. Ma oskan selgitada, mis see on, ja olen seda ka katsetanud oma töös.
2 – Olen poolel teel tegijaks.
3 – Tegija. See on saanud mulle omaseks ja harjumuspäraseks.
4 – Olen poolel teel eestvedajaks.
5 – Eestvedaja. Olen sellel alal nõustaja ja ekspert nii oma organisatsioonis kui ka väljaspool seda.

Saadud vastused on töödeldud MS Exceli programmiga ja esitatakse siin üldistatud kujul.

Kokkuvõtted on tehtud nii rakendusvaldkondade kaupa kui iga väite kohta eraldi.

Kõige kõrgemat hinnangut 5 (eestvedaja) anti viie väite korral:

1.4 Kasutan kutsealaseks enesetäiendamiseks digitaalseid allikaid ja digiõppevara või osalen veebipõhistes professionaalsetes õpikogukondades. - 5%

2.3 Süstematiseerin ja jagan digiõppevara õppijate, kolleegide ning vajadusel vanematega. - 3%

2.4 Kaitsen tundlikke isikuandmeid ja järgin privaatsuse põhimõtteid. - 3%

4.3 Kasutan digitehnoloogiat (nt. Opiq, eKool, Teams) õppijatele ja vajadusel nende vanematele sihipärase ja õigeaegse tagasiside andmiseks. - 3%

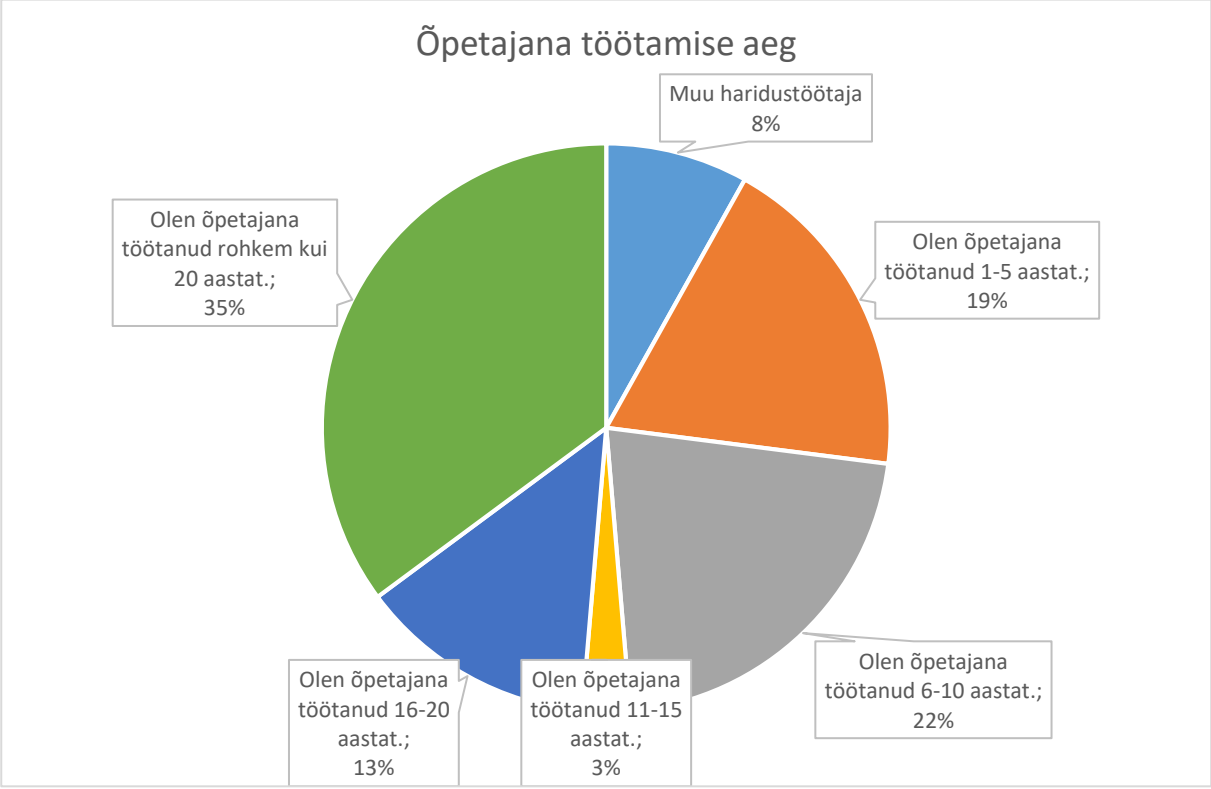
6.1 Juhendan õppijaid digivahendite abil infot otsima, hindama ja salvestama. - 3%

ÜLDANDMED

Küsimustiku täitis 37 inimest, nende seas 4 haridustöötajat ja 33 õpetajat, mis moodustab 66% õpetajate arvust.

Vastajate keskmine vanus oli 48. Noorim vastaja oli 24-aastane ja vanim 72-aastane.

35% vastajatest on õpetajana töötanud rohkem kui 20 aastat, 25% on töötanud õpetajana 6 – 15 aastat, 13% on töötanud õpetajana 16 – 20 aastat ja 19% kuni 5 aastat.

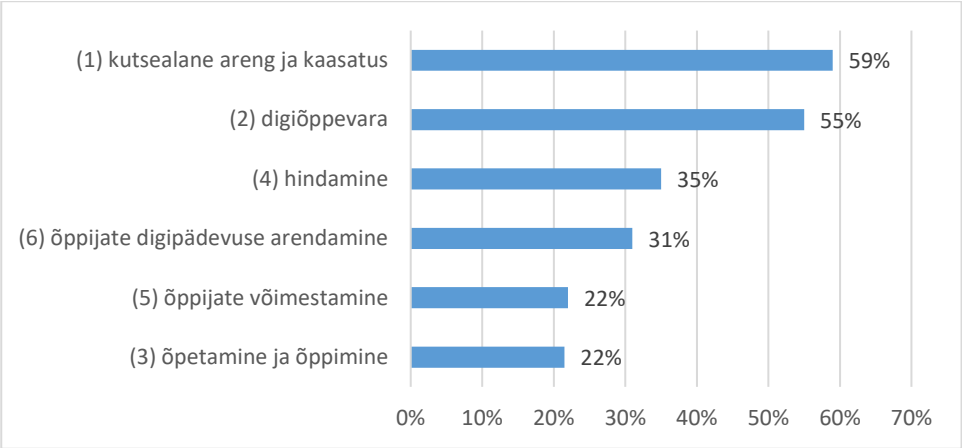
Joonis 1. Õpetajana töötamise aeg.

ÜLDISED TULEMUSED

Üldiste tulemuste all on vastuste kokkuvõte rakendusvaldkondade järgi ning eraldi väidete järgi.

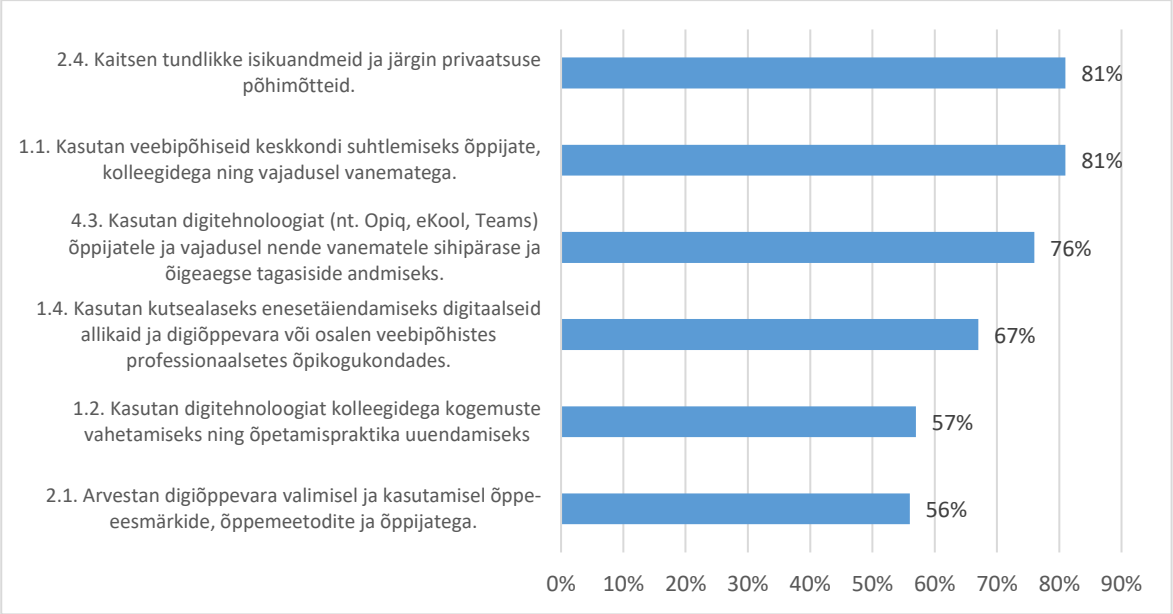
Tulemustes on kokku liidetud vastused skaalal 3 (tegija), 4 (olen poolel teel eestvedajaks) ja 5 (eestvedaja). Saadud protsent näitab, et vastajad hindasid end vähemalt „tegijaks“.

Valdkondade järgi hindasid õpetajad end kõige tugevamaks **I ja II valdkonnas** (vastavalt „Kutsealane areng ja kaasatus“ 59% ning „Digiõppevara“ 55%). Tagasihoidlikumalt hinnati V ja III valdkonda („Õppijate võimestamine“ ning „Õpetamine ja õppimine“, mõlemad 22%).

Joonis 2. Tulemused valdkondade järgi.

Väidete järgi on kõige kõrgemalt hinnatud väited **1.1** („Kasutan veebipõhiseid keskkondi suhtlemiseks õppijate, kolleegidega ning vajadusel vanematega“) ja **2.4** („Kaitsen tundlikke isikuandmeid ja järgin privaatsuse põhimõtteid“), mõlemad 81% on vähemalt „tegijad“.

Joonis 3. Tulemused väidete järgi: esimesed kuus väidet.

Kõige nõrgemaks hinnati väiteid 3.4 („Kasutan digitehnoloogiat ennastjuhtiva õppija toetamiseks, et võimaldada õppijatel planeerida, jälgida ja reflekteerida oma õppimist“ - 8%) ja 6.6 („Juhendan õppijate probleemilahendust digitehnoloogia rakendamisel“ - 11%).

Allpool on toodud **koondtabel** kõikide väidete tulemustega, kus 25 väidet on järjestatud kahanevas järjekorras. Tulemustes on kokku liidetud vastused skaalal 3 (tegija), 4 (olen poolel teel eestvedajaks) ja 5 (eestvedaja).

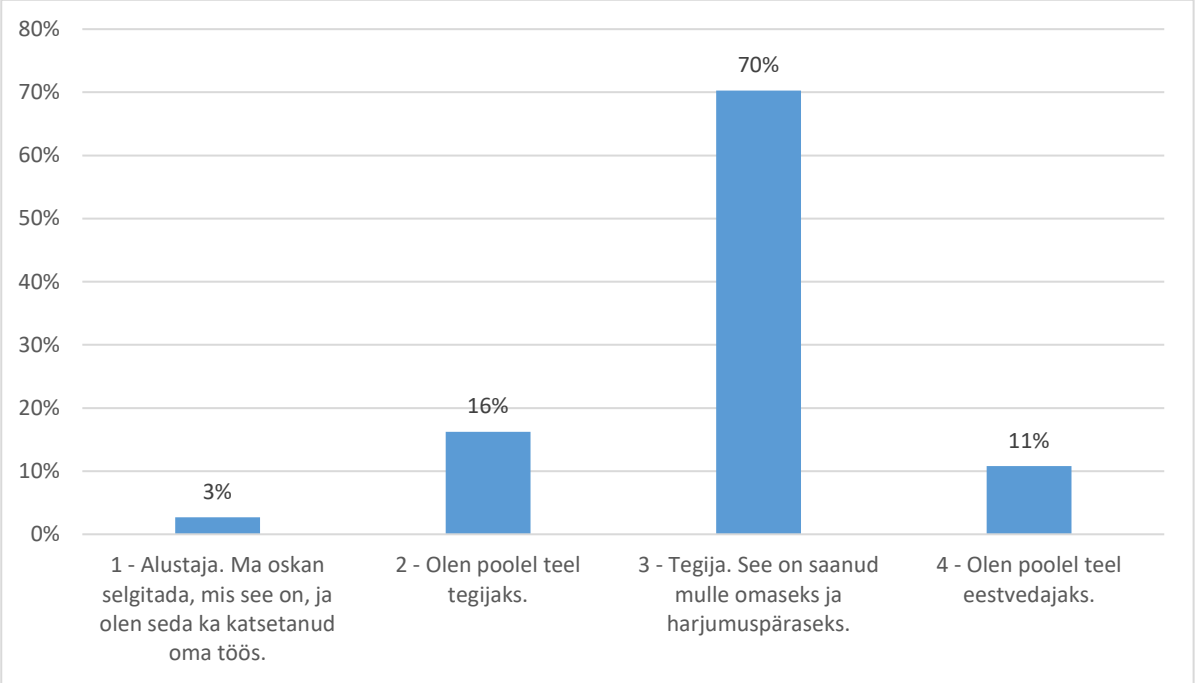
Väide	**tulemus**
1.1 Kasutan veebipõhiseid keskkondi suhtlemiseks õppijate, kolleegidega ning vajadusel vanematega	81%
2.4 Kaitsen tundlikke isikuandmeid ja järgin privaatsuse põhimõtteid	81%
4.3 Kasutan digitehnoloogiat (nt. Opiq, eKool, Teams) õppijatele ja vajadusel nende vanematele sihipärase ja õigeaegse tagasiside andmiseks.	76%
1.4 Kasutan kutsealaseks enesetäiendamiseks digitaalseid allikaid ja digiõppevara või osalen veebipõhistes professionaalsetes õpikogukondades.	67%
1.2 Kasutan digitehnoloogiat kolleegidega kogemuste vahetamiseks ning õpetamispraktika uuendamiseks.	57%
2.1 Arvestan digiõppevara valimisel ja kasutamisel õppe-eesmärkide, õppemeetodite ja õppijatega.	56%
2.2 Loon ja/või kasutan digiõppevara, arvestades intellektuaalomandi kaitse põhimõtteid.	46%
6.1 Juhendan õppijaid digivahendite abil infot otsima, hindama ja salvestama.	43%
3.1 Kasutan digitehnoloogiat ja digiõppevara õppimise tõhustamiseks ja õppijate kaasatuse suurendamiseks.	40%
6.5 Juhendan õppijaid kasutama digitehnoloogiat turvaliselt ja vastutustundlikult (sh kaitsma enda ja teiste privaatsust ning teadvustama mõju tervisele ja keskkonnale).	40%
2.3 Süstematiseerin ja jagan digiõppevara õppijate, kolleegide ning vajadusel vanematega.	38%
6.3 Juhendan õppijaid järgima digisuhtluses kokkulepitud käitumisnorme ja häid tavasid ning haldama oma digitaalset identiteeti.	38%
6.2 Juhendan õppijaid valima ja kasutama sobivaid digivahendeid suhtlemiseks ja meeskonnatööks.	32%
1.3 Reflekteerin digitehnoloogia mõtestatud rakendamist õppetegevuses (nt ajaveebis, sotsiaalmeedias, kooli kodulehel vm).	30%
5.3 Toetan digitehnoloogia abil õppijate üldpädevuste kujundamist lõimituna oma õppeainesse.	29%
4.4 Kasutan digitaalseid andmeid ja õpianalüütikat õppetöö kavandamisel.	27%
6.4 Juhendan õppijaid looma ja muutma digisisu, järgides intellektuaalomandi põhimõtteid.	22%
3.2 Kasutan digitehnoloogiat, et toetada erinevate vajaduste ja võimetega õppijaid.	19%
3.3 Annan õppijatele ülesandeid koostöös õppimiseks, milles nad kasutavad digitehnoloogiat ja tagasisidestavad üksteist.	19%
4.1 Valin ja kasutan sobilikku digitehnoloogiat (nt. hindamismudelid, Eksamite Infosüsteem, Kahoot) kujundaval ja kokkuvõtval hindamisel.	19%
4.2 Kogun, analüüsin ja tõlgendan digitaalseid tõendusmaterjale ja andmeid õppija õppimise kohta.	19%
5.1 Kasutan digitehnoloogiat õppijate, sh erivajadustega õppijate toetamiseks, arvestades õppija taustast ning füüsilisest või vaimsest võimekusest tulenevat eripära.	19%
5.2 Kasutan digitehnoloogiat õppe diferentseerimisel ja individualiseerimisel.	19%
6.6 Juhendan õppijate probleemilahendust digitehnoloogia rakendamisel.	11%
3.4 Kasutan digitehnoloogiat ennastjuhtiva õppija toetamiseks, et võimaldada õppijatel planeerida, jälgida ja reflekteerida oma õppimist	8%

Järgmises peatükis on iga valdkond ja sinna alla käivad väited eraldi lahti kirjutatud ja tulemused on esitatud skaalal 0 kuni 5.

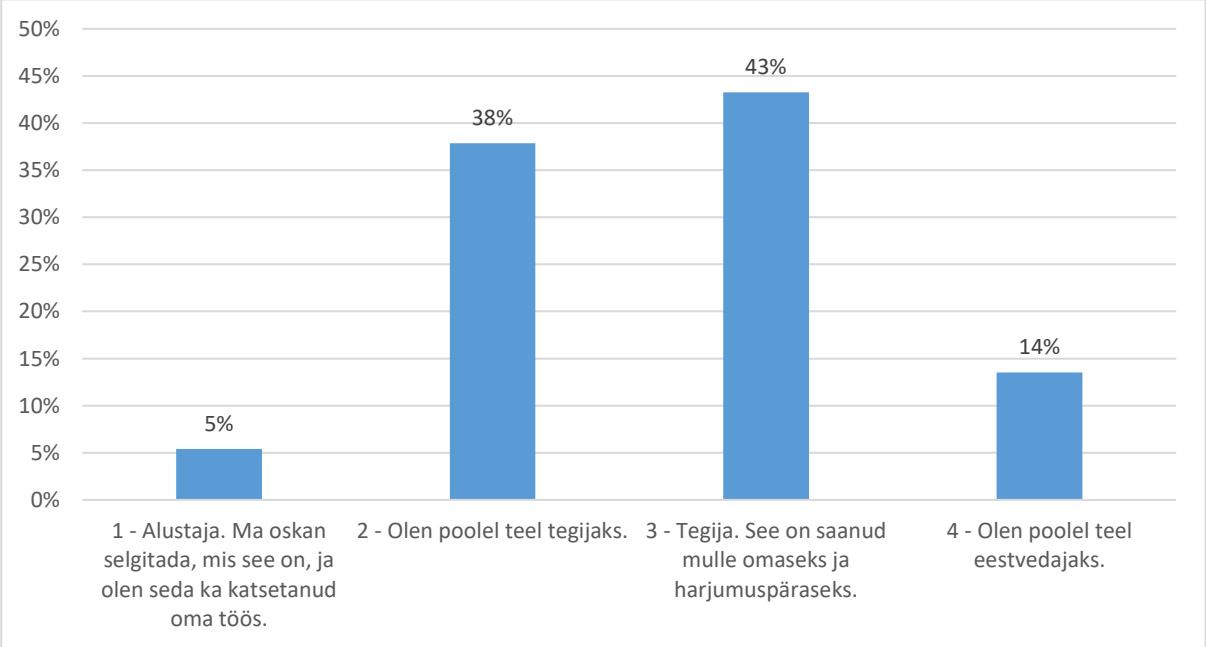
I KUTSEALANE ARENG JA KAASATUS

Kutsealase arengu ja kaasatuse pädevusvaldkonna fookuses on suhtlemine, koostöö, refleksioon ja enesetäiendamine digitehnoloogia toel.

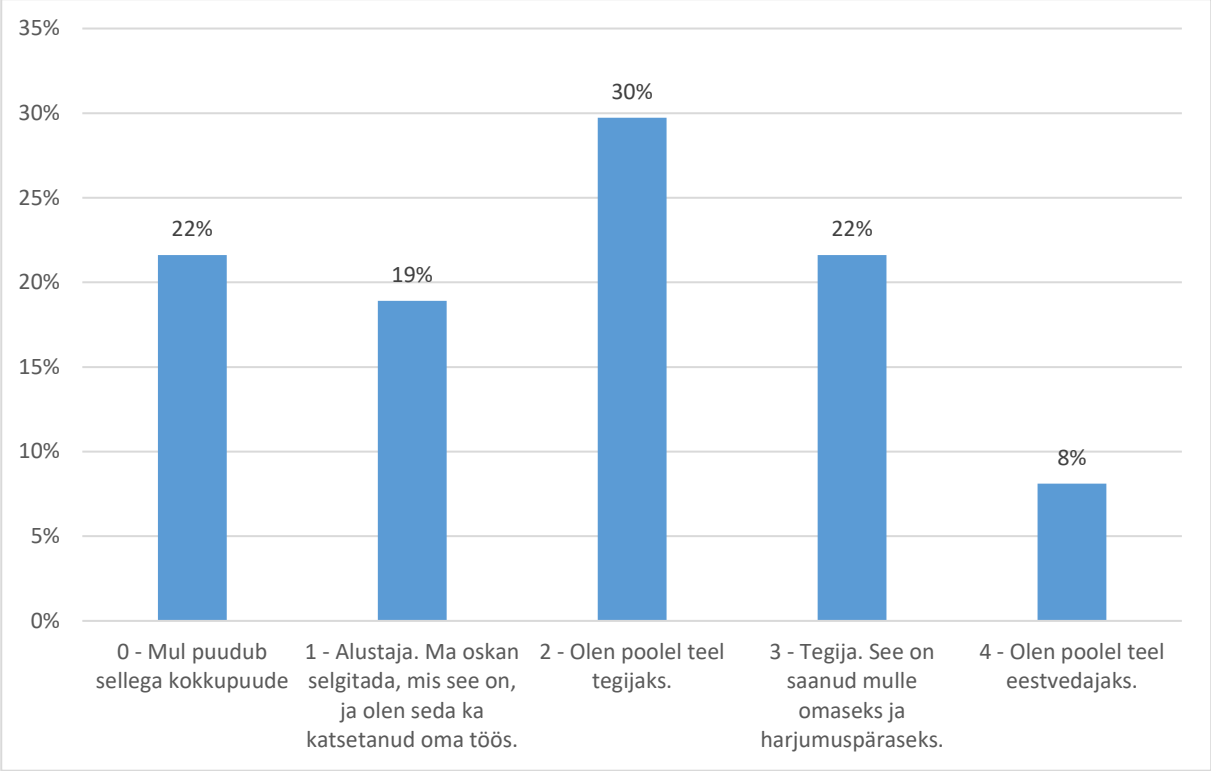
1. Kasutan veebipõhiseid keskkondi suhtlemiseks õppijate, kolleegidega ning vajadusel vanematega.

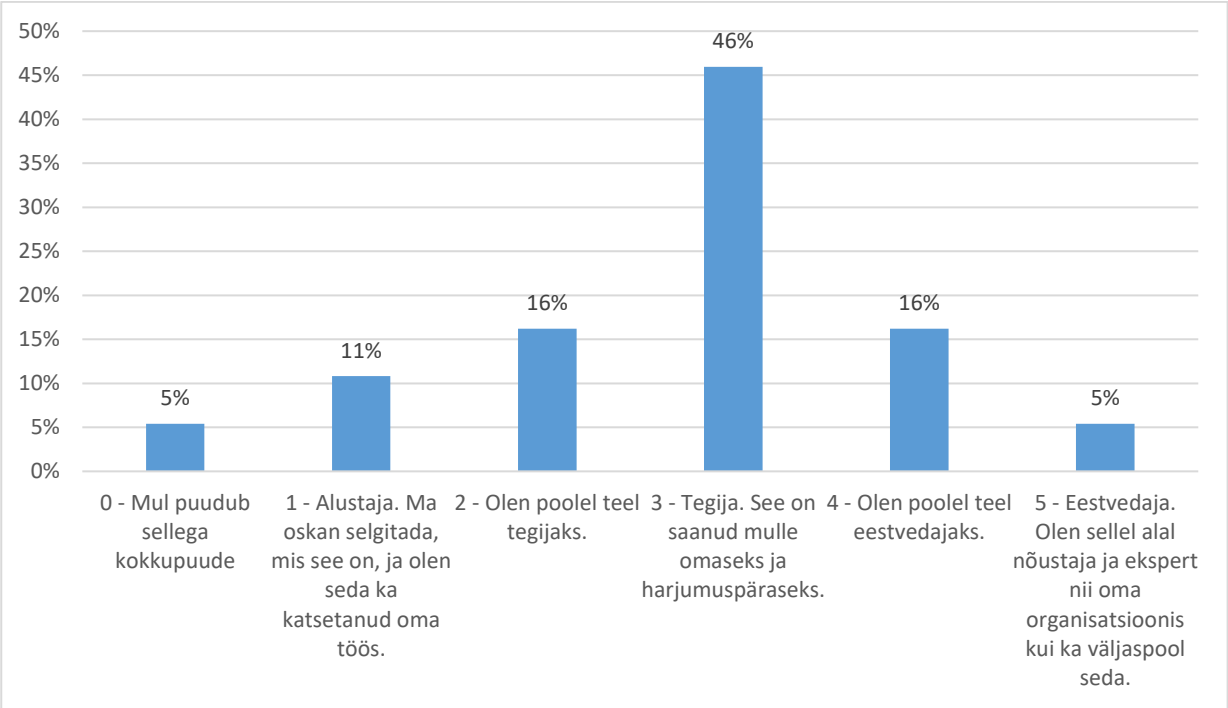
2. Kasutan digitehnoloogiat kolleegidega kogemuste vahetamiseks ning õpetamispraktika uuendamiseks.

3. Reflekteerin digitehnoloogia mõtestatud rakendamist õppetegevuses (nt ajaveebis, sotsiaalmeedias, kooli kodulehel vm).

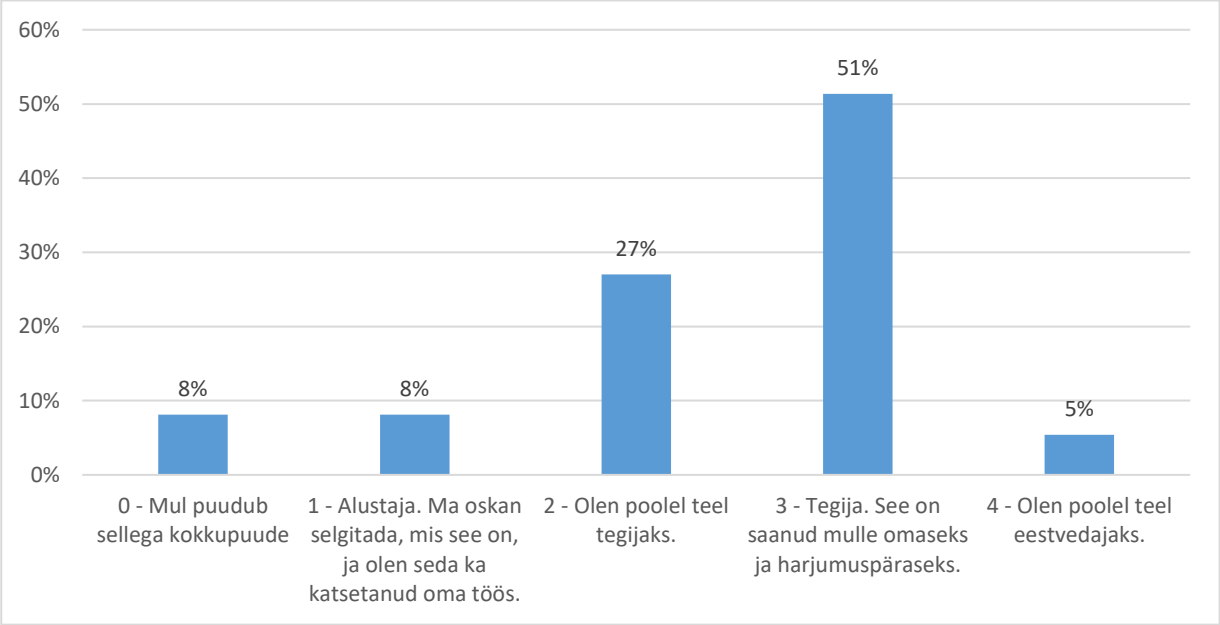
4. Kasutan kutsealaseks enesetäiendamiseks digitaalseid allikaid ja digiõppevara või osalen veebipõhistes professionaalsetes õpikogukondades.

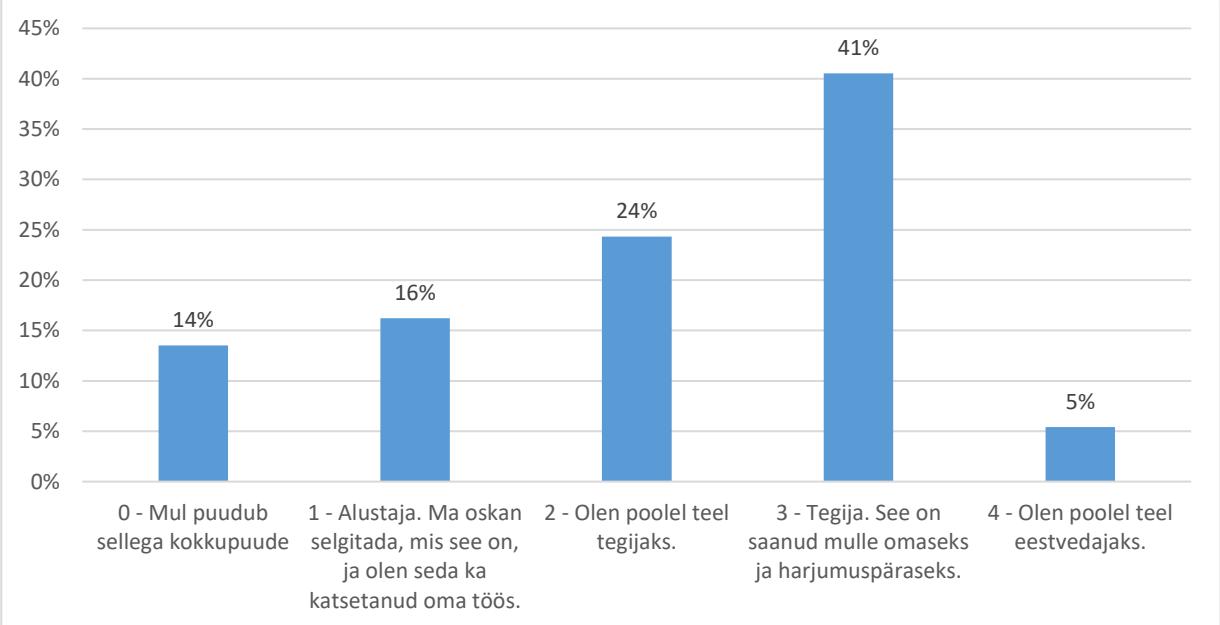
II DIGIÕPPEVARA VALIMINE JA LOOMINE

Digiõppevara pädevusvaldkonna fookuses on digitaalsete õppematerjalide valimine, loomine ja jagamine.

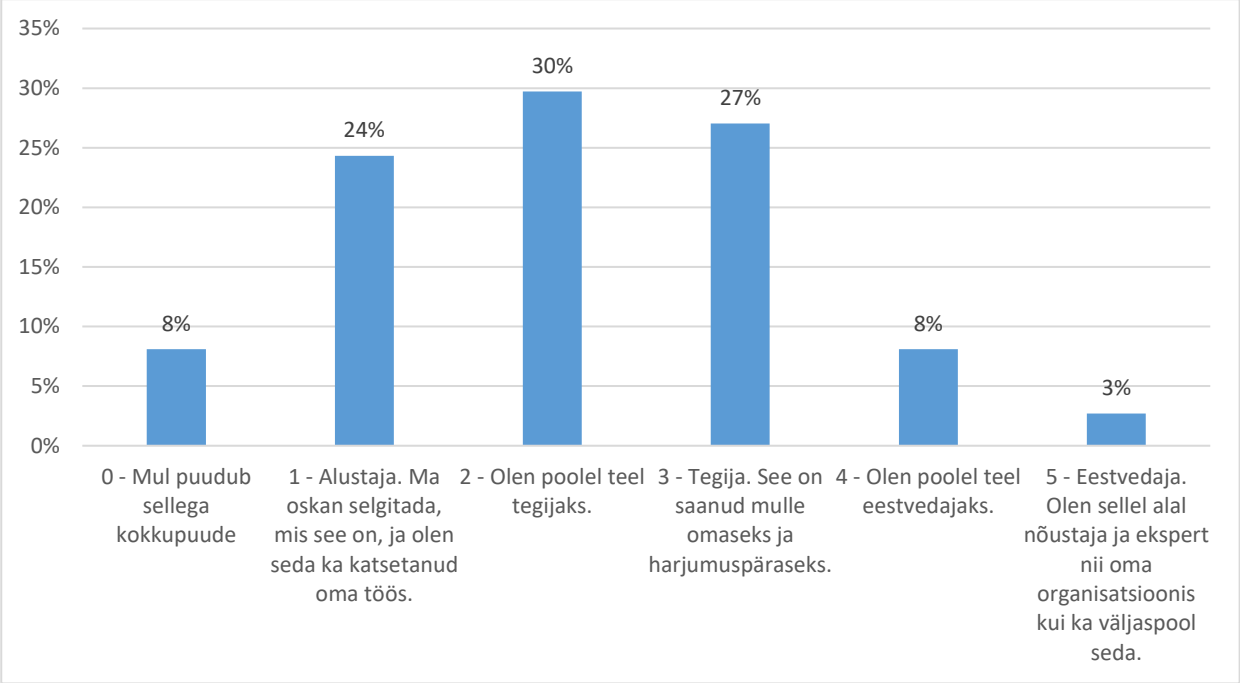
1. Arvestan digiõppevara valimisel ja kasutamisel õppe-eesmärkide, õppemeetodite ja õppijatega.

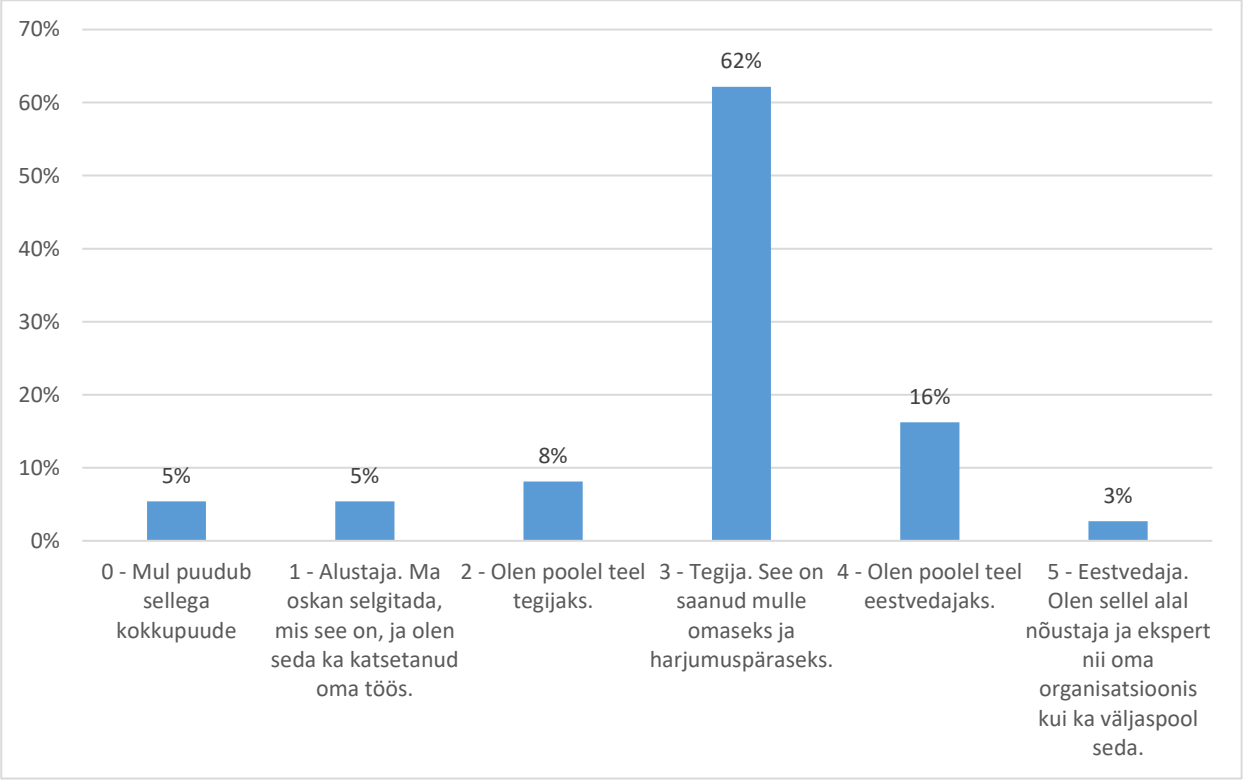
2. Loon ja/või kasutan digiõppevara, arvestades intellektuaalomandi kaitse põhimõtteid.

3. Süstematiseerin ja jagan digiõppevara õppijate, kolleegide ning vajadusel vanematega.

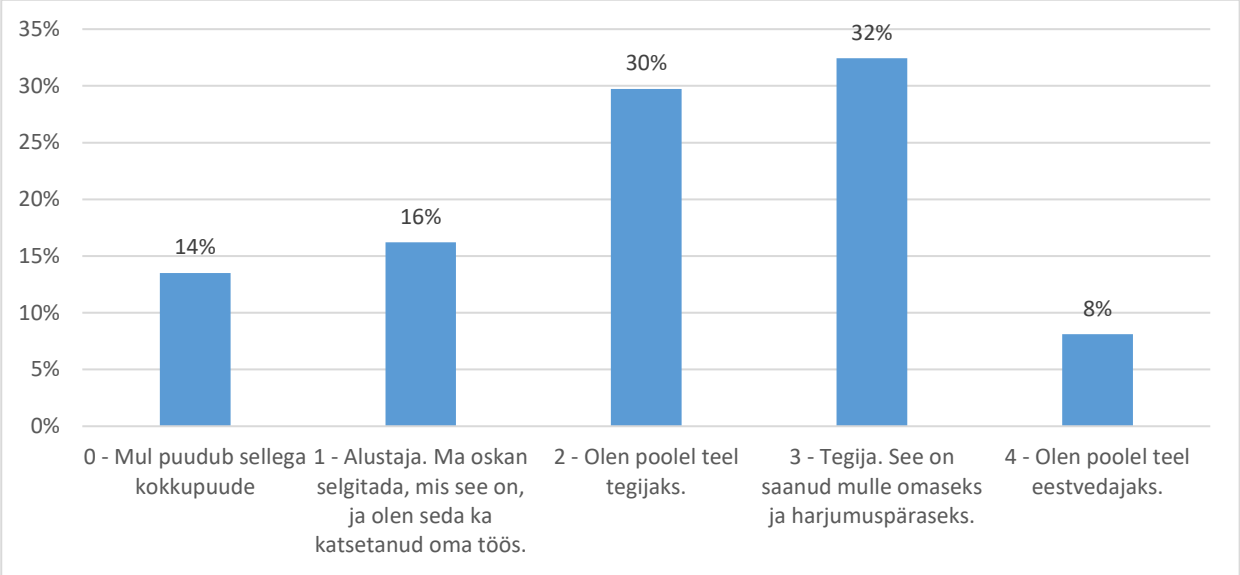
4. Kaitsen tundlikke isikuandmeid ja järgin privaatsuse põhimõtteid.

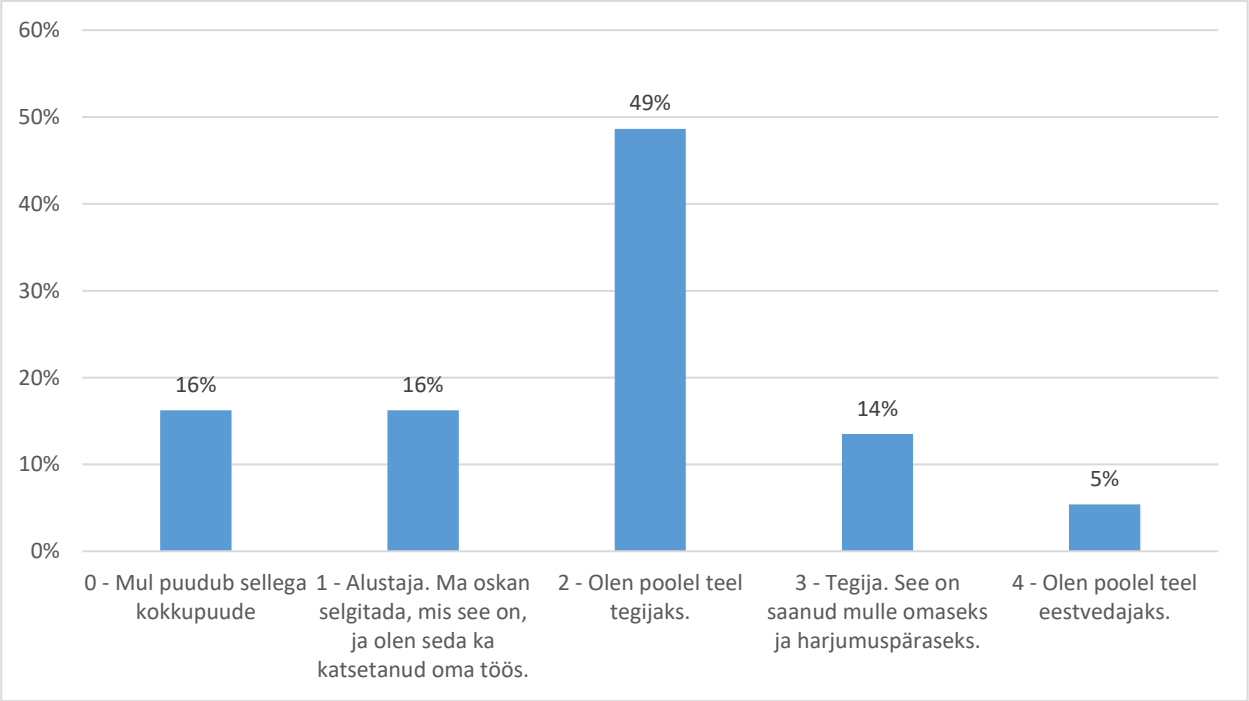
III ÕPETAMINE JA ÕPPIMINE

Õpetamise ja õppimise pädevusvaldkonna fookuses on õpetamiseks ja õppimiseks kasutatava digitehnoloogia haldamine ja rakendamine.

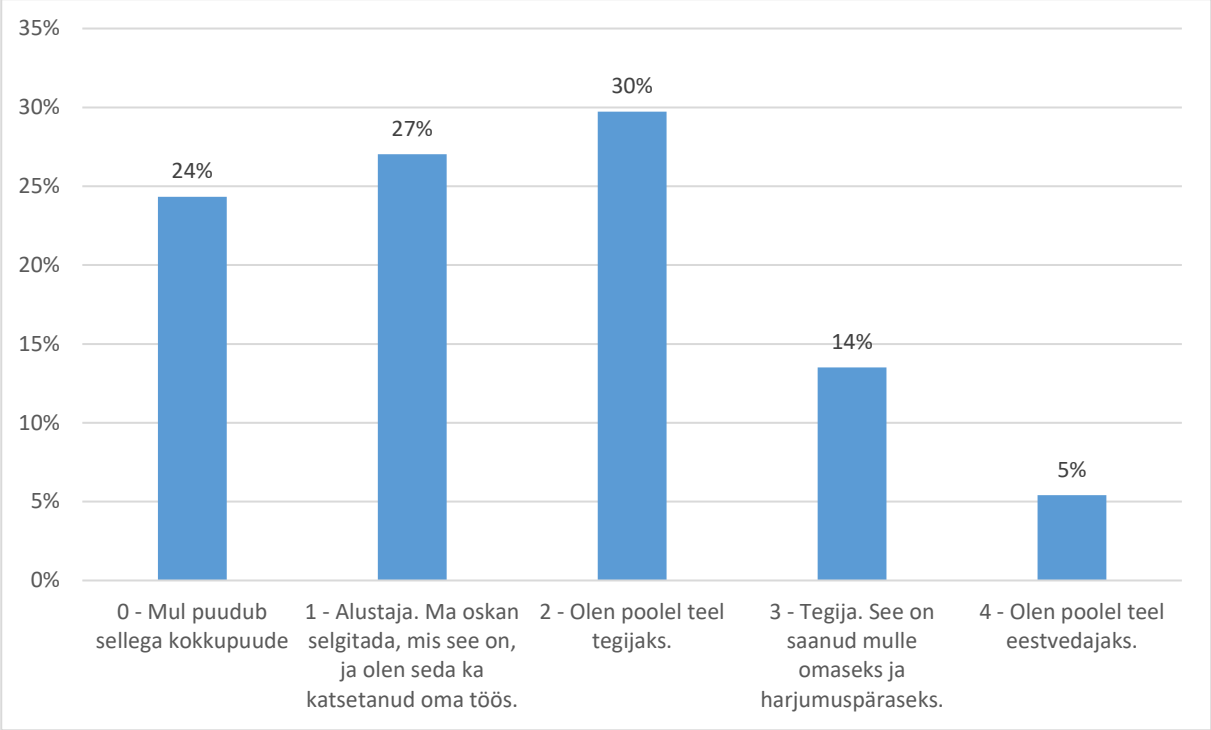
1. Kasutan digitehnoloogiat ja digiõppevara õppimise tõhustamiseks ja õppijate kaasatuse suurendamiseks.

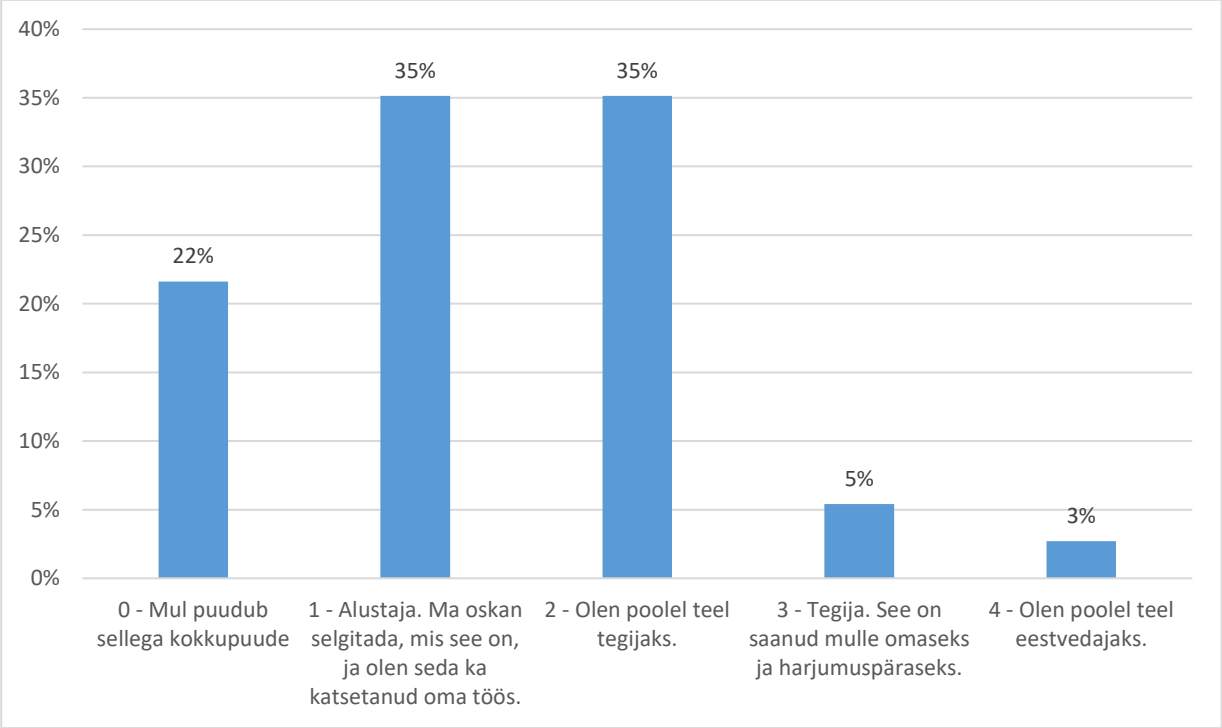
2. Kasutan digitehnoloogiat, et toetada erinevate vajaduste ja võimetega õppijaid.

3. Annan õppijatele ülesandeid koostöös õppimiseks, milles nad kasutavad digitehnoloogiat ja tagasisidestavad üksteist.

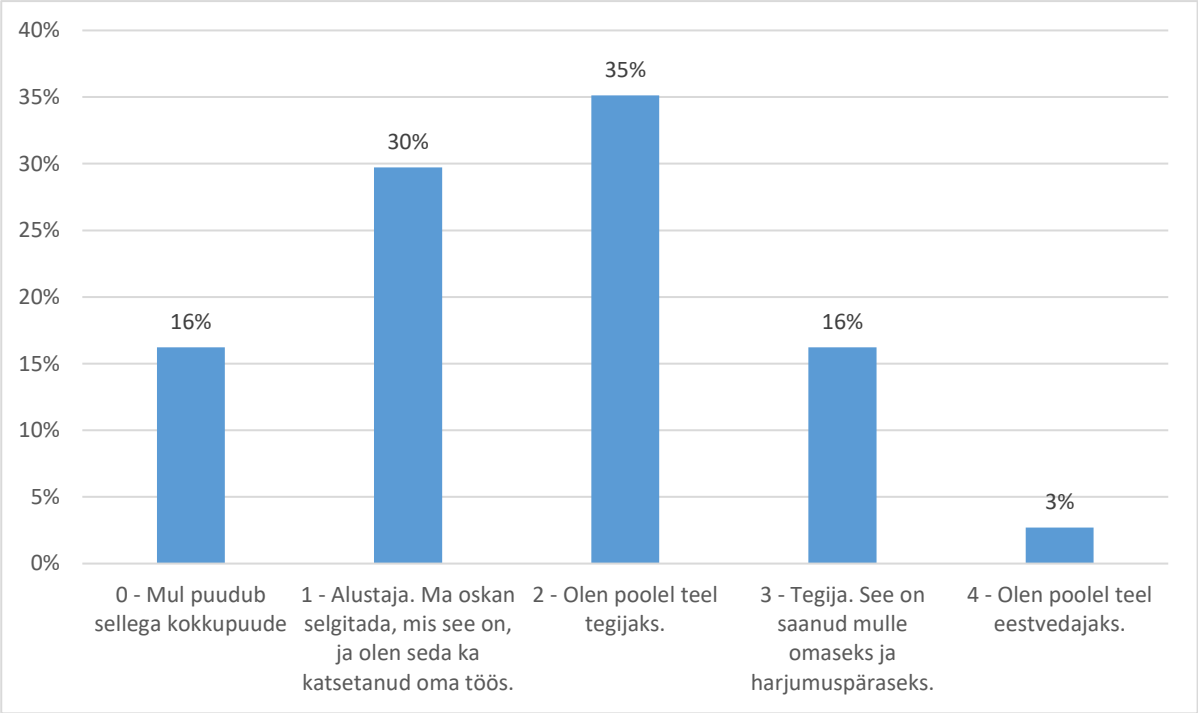
4. Kasutan digitehnoloogiat ennastjuhtiva õppija toetamiseks, et võimaldada õppijatel planeerida, jälgida ja reflekteerida oma õppimist.

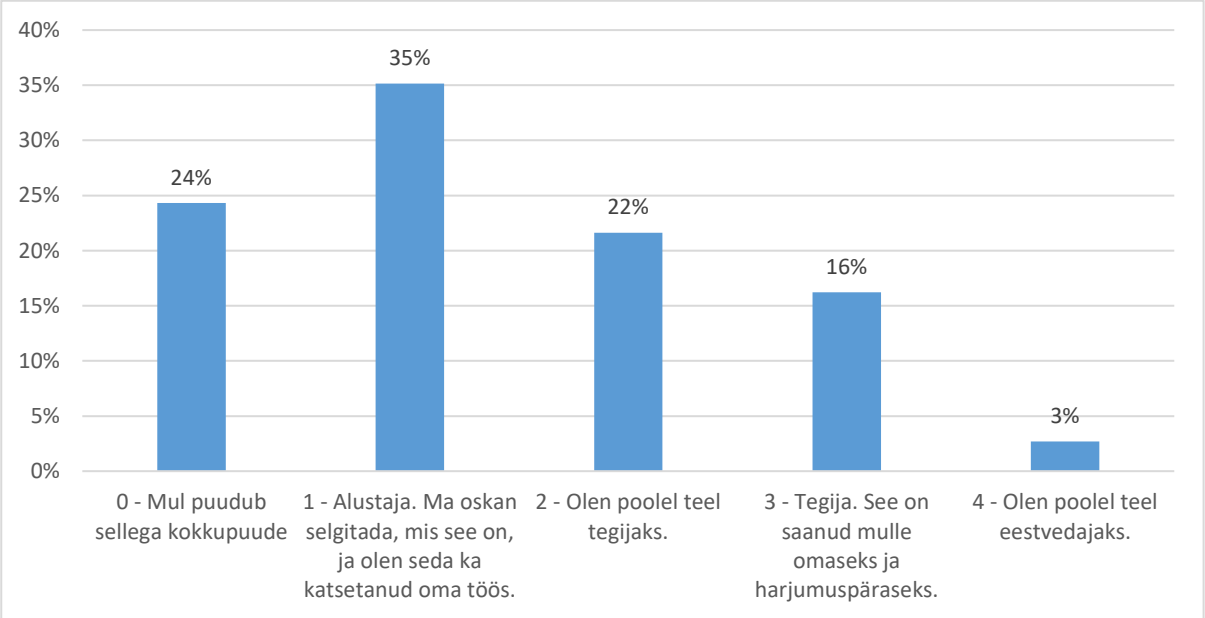
IV HINDAMINE

Hindamise pädevusvaldkonna fookuses on digitehnoloogia kasutamine hindamise tõhustamiseks.

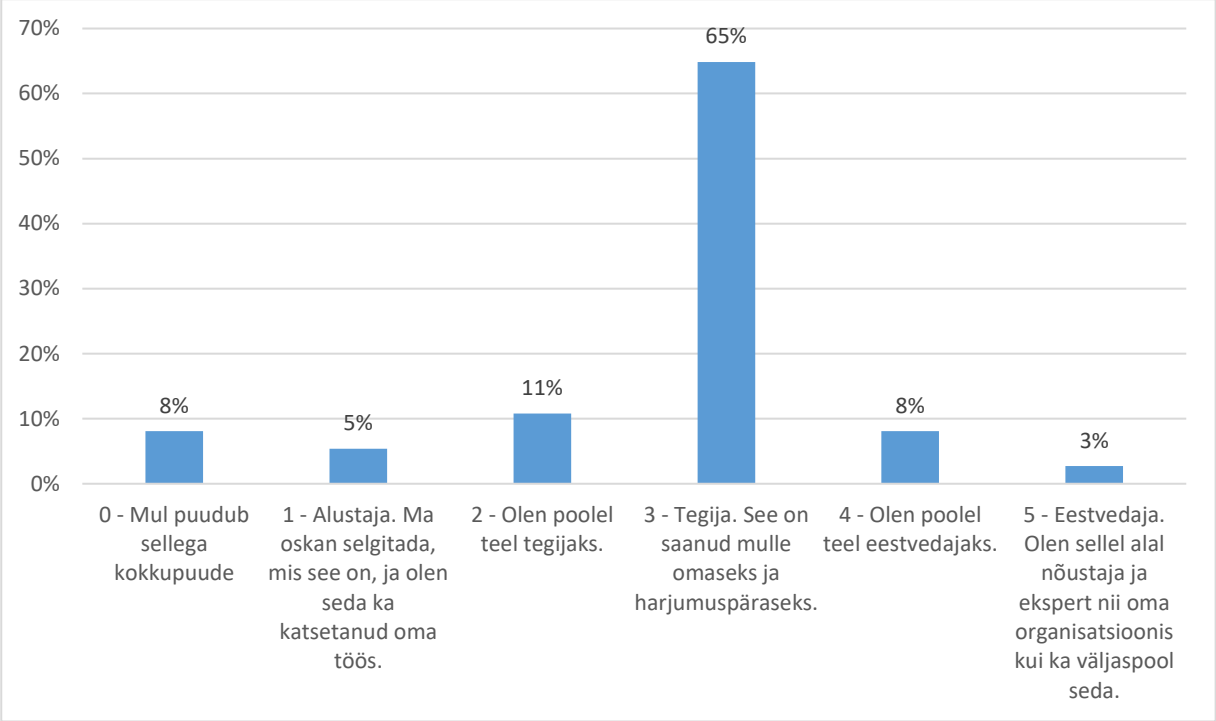
1. Valin ja kasutan sobilikku digitehnoloogiat (nt. hindamismudelid, Eksamite Infosüsteem, Kahoot) kujundaval ja kokkuvõtval hindamisel.

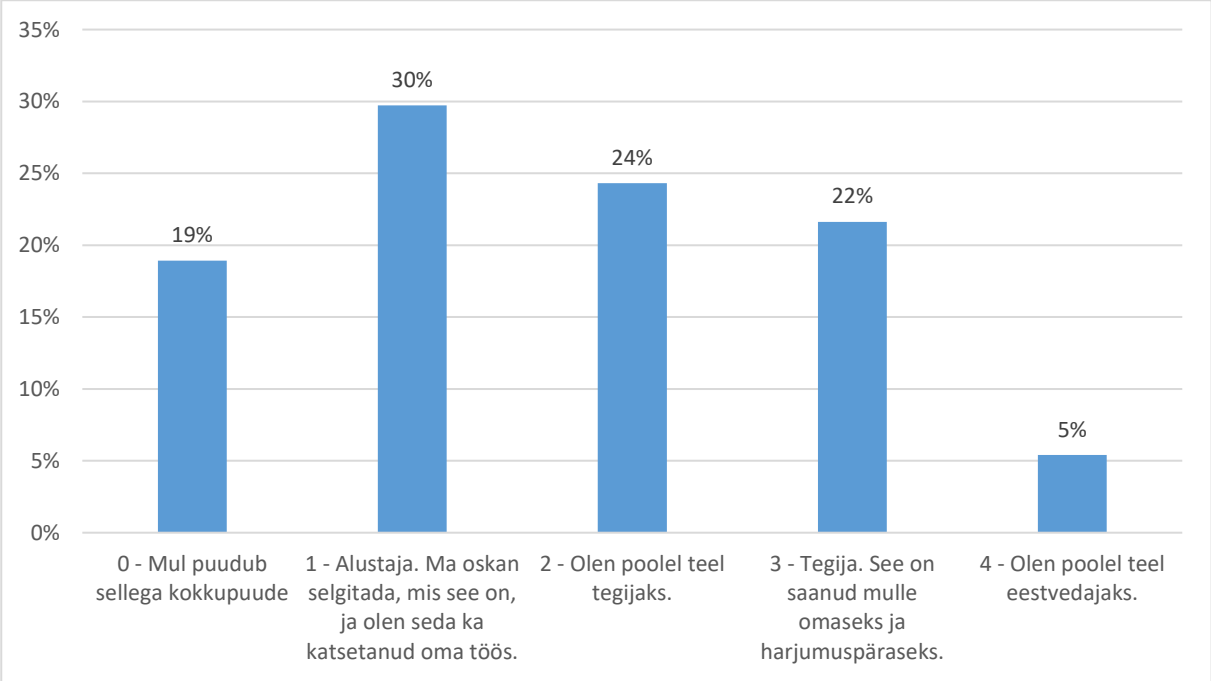
2. Kogun, analüüsin ja tõlgendan digitaalseid tõendusmaterjale ja andmeid õppija õppimise kohta.

3. Kasutan digitehnoloogiat (nt. Opiq, eKool, Teams) õppijatele ja vajadusel nende vanematele sihipärase ja õigeaegse tagasiside andmiseks.

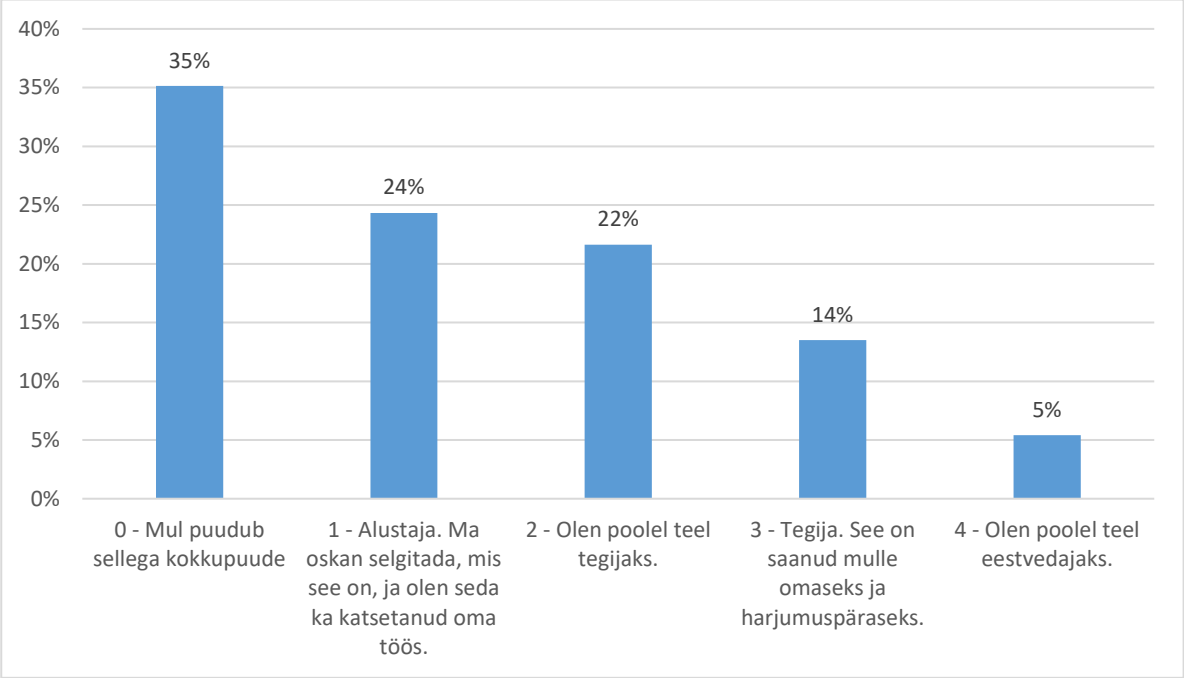
4. Kasutan digitaalseid andmeid ja õpianalüütikat õppetöö kavandamisel.

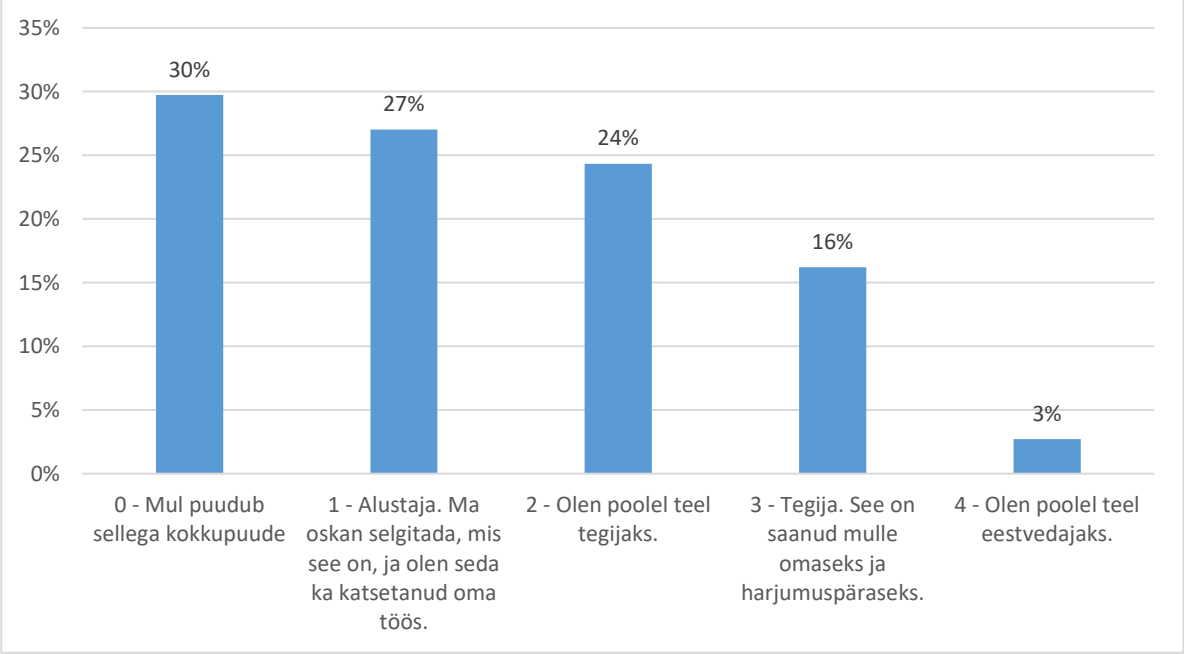
V ÕPPIJATE VÕIMESTAMINE

Õppijate võimestamise pädevusvaldkonna fookuses on digitehnoloogia kasutamine õppijate aktiivseks kaasamiseks, diferentseerimiseks ja indivualiseerimiseks ning õppijate üldpädevuste toetamiseks.

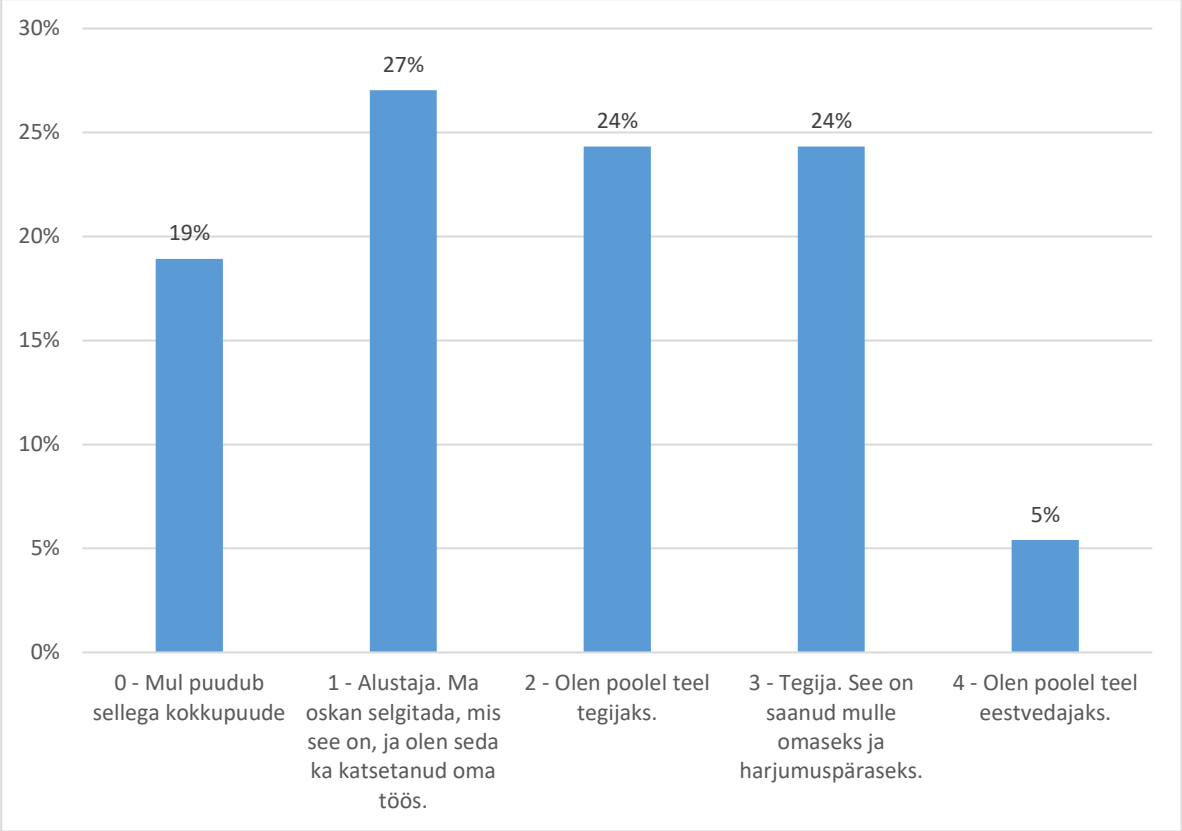
1. Kasutan digitehnoloogiat õppijate, sh erivajadustega õppijate toetamiseks, arvestades õppija taustast ning füüsilisest või vaimsest võimekusest tulenevat eripära.

2. Kasutan digitehnoloogiat õppe diferentseerimisel ja individualiseerimisel.

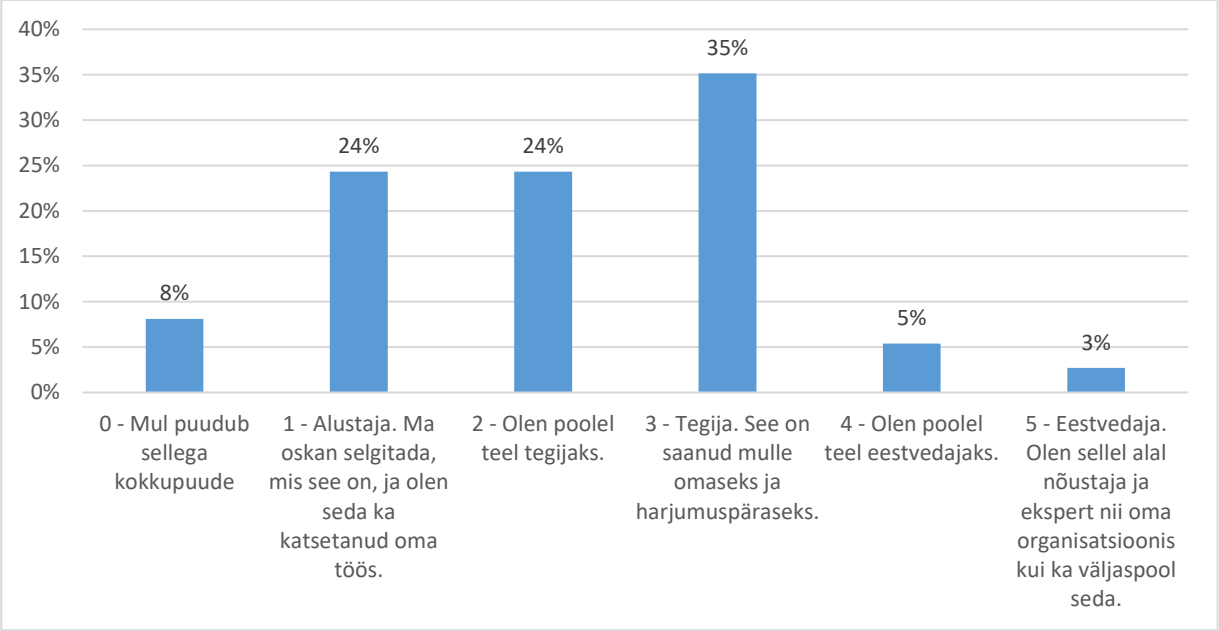
3. Toetan digitehnoloogia abil õppijate üldpädevuste kujundamist lõimituna oma õppeainesse.

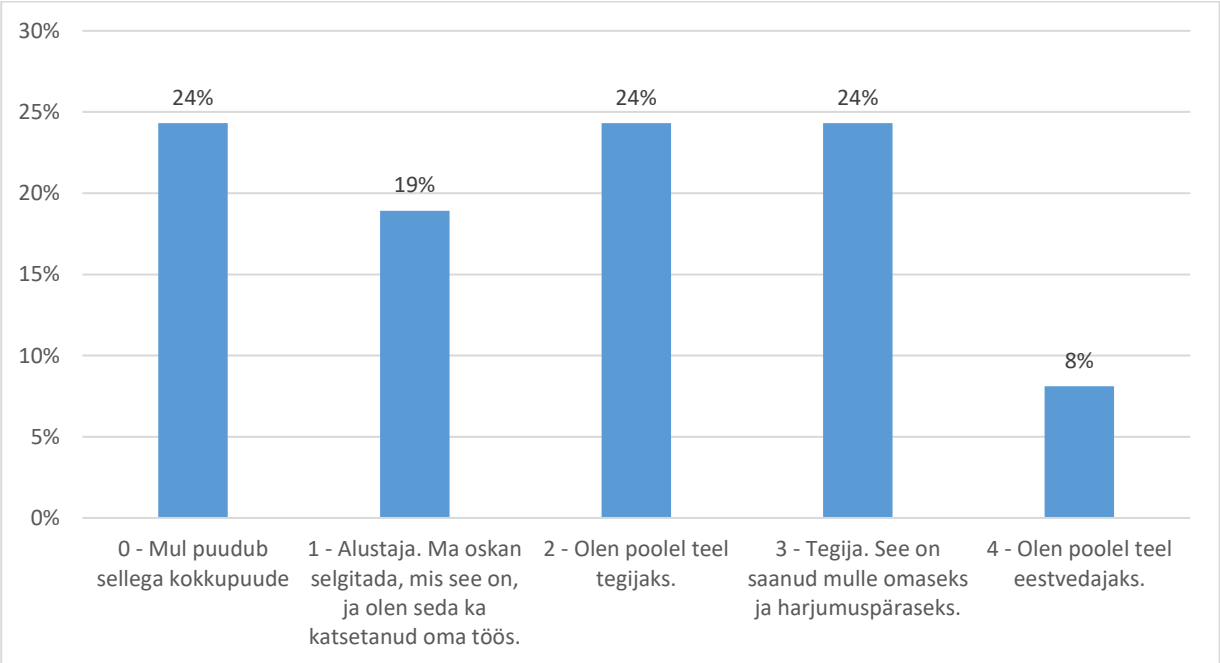
VI ÕPPIJATE DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Õppijate digipädevuse arendamise pädevusvaldkonna fookuses on õppijatele digitehnoloogia turvalise ja vastutustundliku kasutamise õpetamine info- ja andmekirjaoskuse arendamiseks, suhtluseks ja koostööks digikeskkonnas, digisisu loomiseks ja probleemilahenduseks.

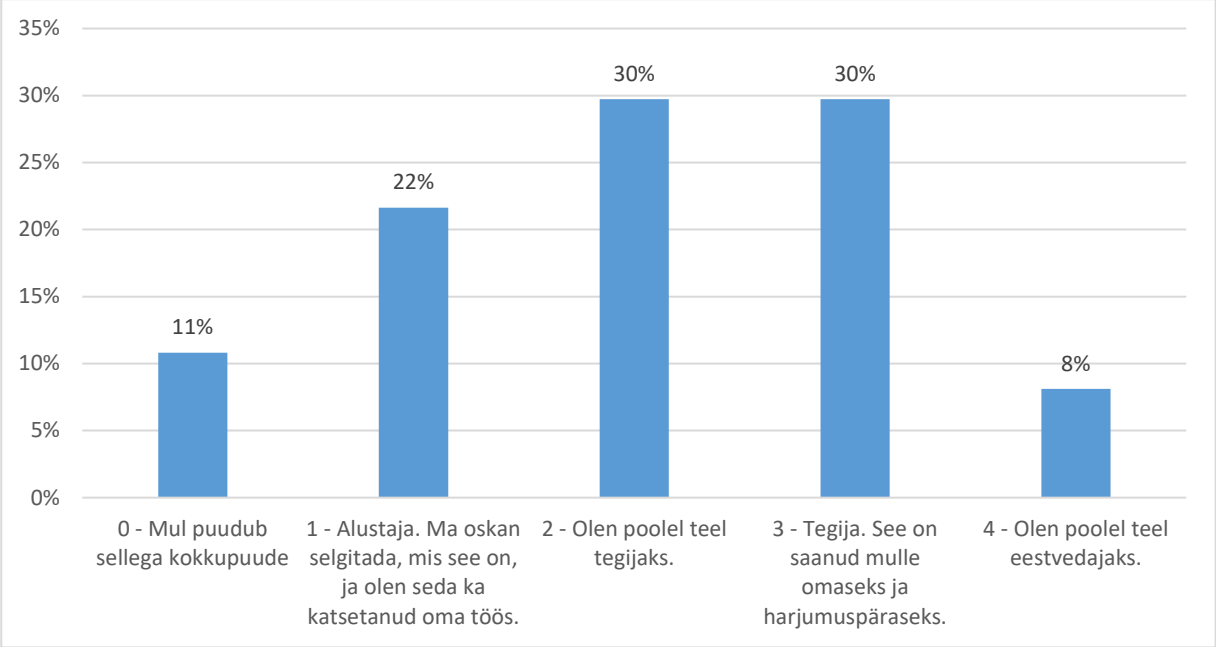
1. Juhendan õppijaid digivahendite abil infot otsima, hindama ja salvestama.

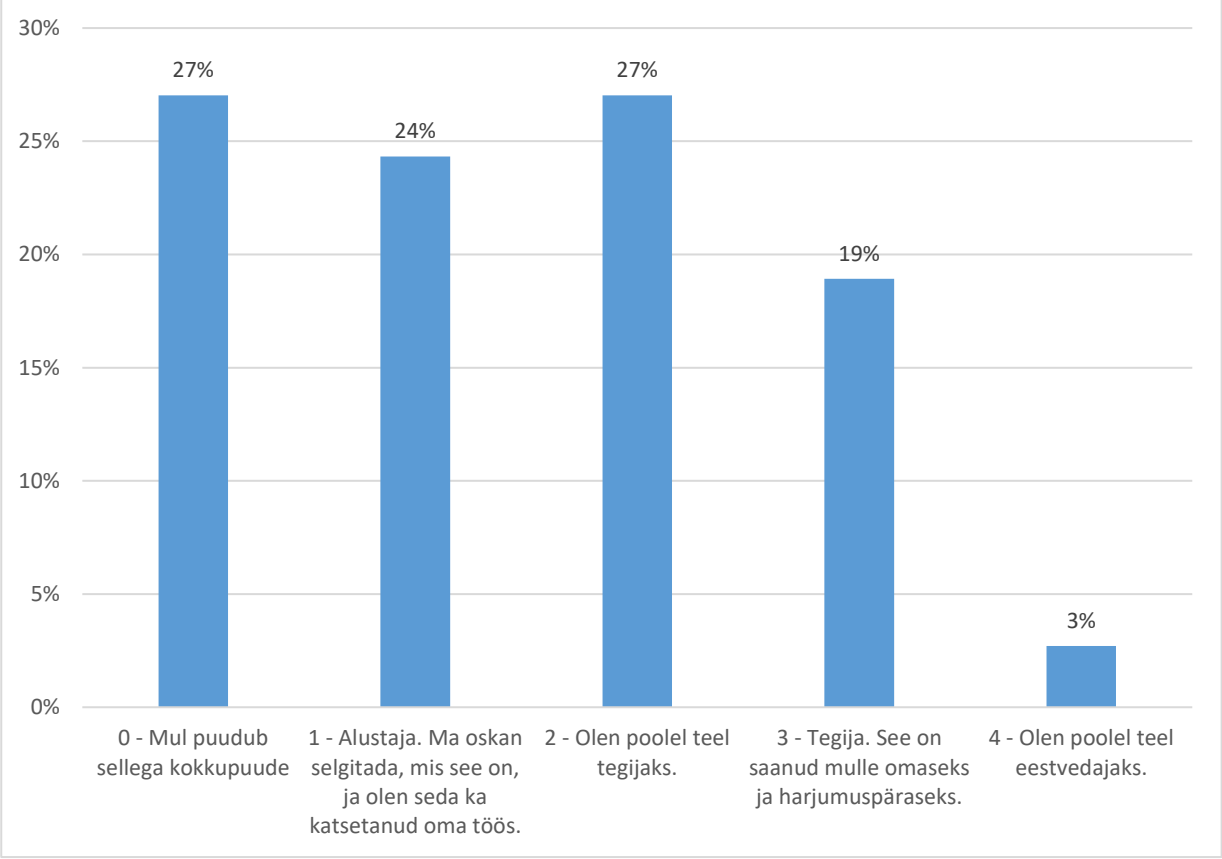
2. Juhendan õppijaid valima ja kasutama sobivaid digivahendeid suhtlemiseks ja meeskonnatööks.

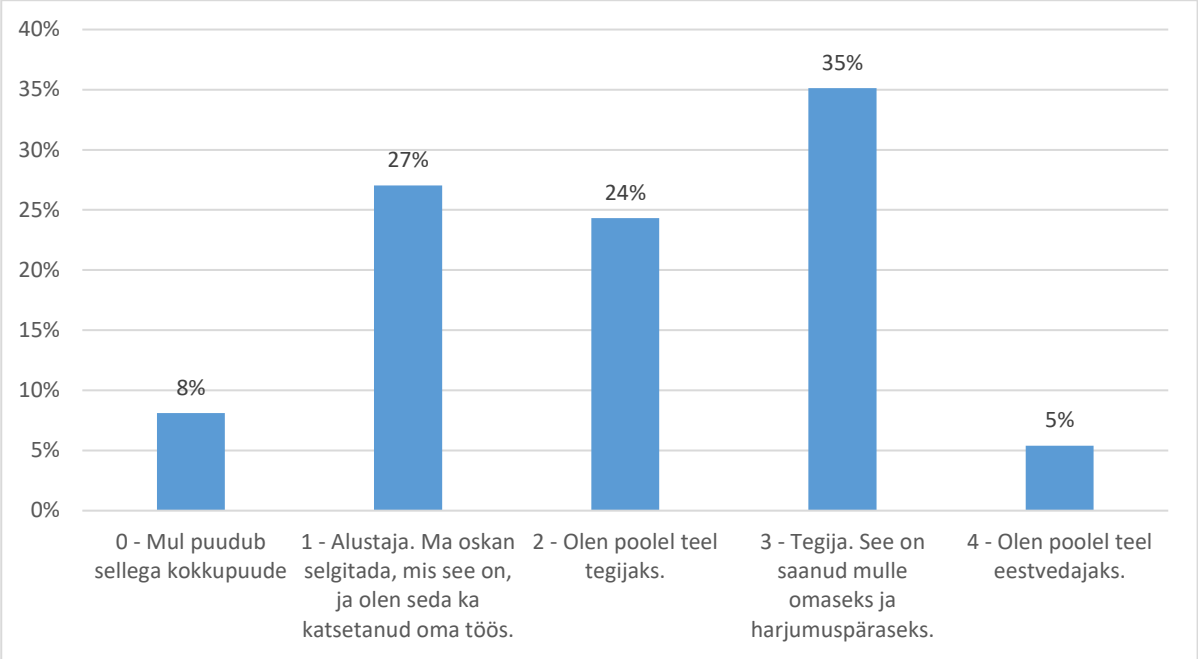
3. Juhendan õppijaid järgima digisuhtluses kokkulepitud käitumisnorme ja häid tavasid ning haldama oma digitaalset identiteeti.

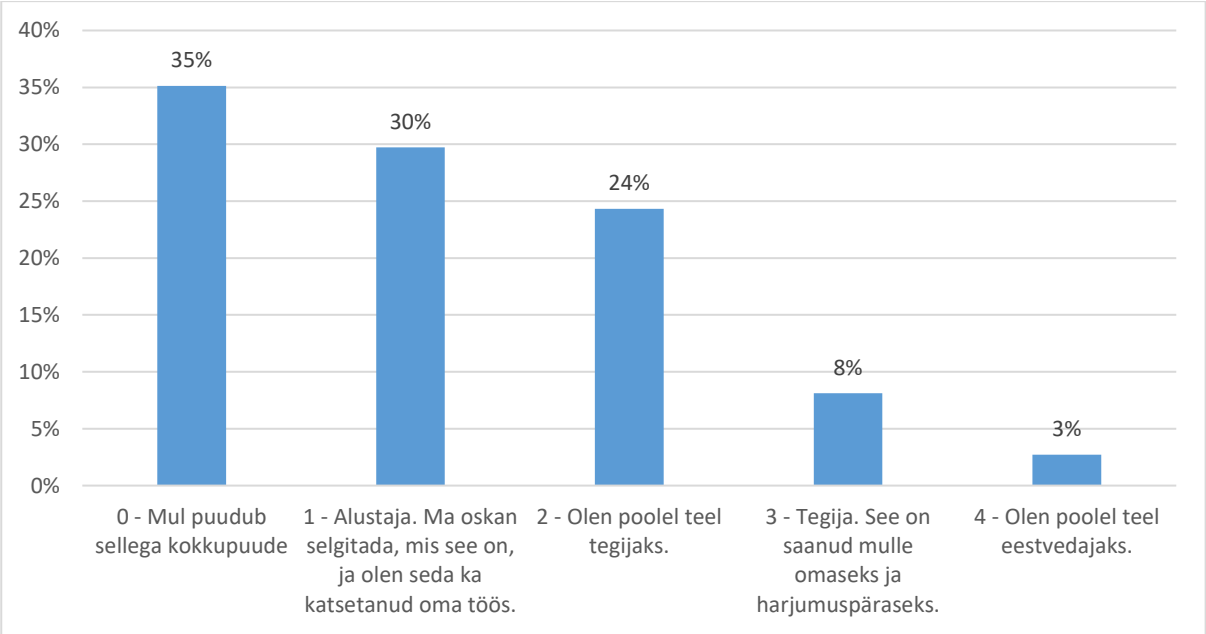
4. Juhendan õppijaid looma ja muutma digisisu, järgides intellektuaalomandi põhimõtteid.

5. Juhendan õppijaid kasutama digitehnoloogiat turvaliselt ja vastutustundlikult (sh kaitsma enda ja teiste privaatsust ning teadvustama mõju tervisele ja keskkonnale).

6. Juhendan õppijate probleemilahendust digitehnoloogia rakendamisel.

Võrdlus 2019. aastal tehtud uuringuga

Sarnane uuring toimus Kuusalu koolis viimati 2019. aasta mais. Vahepeal on digipädevusmudelis osa valdkondade sõnastust muudetud ning juurde on lisatud valdkond „Õppijate võimestamine“.

2019.a. hinnati oma oskusi tugevamaks valdkondades „Digiühiskonnas kodanikuna käitumine“ ja „Õppijate õpioskuste ja loovuse arendamine digitehnoloogia kaasabil“.

Huvitav on asjaolu, et kui 2019.a. oli valdkond „Kutsealane areng ja eestvedamine“ kõige madalama hinnanguga, siis 2022. aasta uuringu põhjal hindasid õpetajad ennast valdkonnas „Kutsealane areng ja kaasatus“ kõige kõrgemalt.